

Verslag

Vergadering

Onderwerp

Agendapunt

Datum

Algemeen Bestuur

Verslag thematische bijeenkomst 'Waterveiligheid en
Terrorismegevolgbestrijding', AB 1 november 2017

04

2017

Aanwezige leden:

De heer A. Aboutaleb	Burgemeester	Rotterdam
De heer P.E. de Jong	Burgemeester	Westvoorne
De heer M.W. Vroom	Burgemeester	Krimpen aan den IJssel
De heer G.G.J. Rensen	Burgemeester	Brielle
Mevrouw A. Grootenboer	Burgemeester	Goeree-Overflakkee
Mevrouw A.M.M. Jetten	Burgemeester	Vlaardingen
De heer T.J. Haan	Burgemeester	Maassluis
De heer P. van de Stadt	Burgemeester	Lansingerland
Mevrouw M. Salet	Burgemeester	Nissewaard
De heer C.H.J. Lamers	Burgemeester	Schiedam
Mevrouw M.C. Junius	Burgemeester	Hellevoetsluis

Voorts:

De heer A. Littoij	VRR, Algemeen directeur
Mevrouw J. Trijselaar	VRR, Directeur Brandweer
Mevrouw A. van Daalen	VRR, Directeur R&C
Mevrouw I. de Bondt	Dijkgraaf Hollandse Delta
De heer J.H. Oosters	Coördinerend Dijkgraaf
Kolonel E.J. van den Broek	Regionaal Militair Commandant Zuid
Mevrouw I. Konterman	Programmamanager Deltaprogramma Rijnmond- Drechtsteden
De heer N. van Barneveld	Adviseur gemeente Rotterdam

En:

Adviseurs Crisisbeheersing Waterbeheer
(RWS/Waterschappen)
Vaste leden Planningsstaf Contraterrorisme
Leden Veiligheidsdirectie
Operationeel Leiders
Ambtenaren Bevolkingszorg

1. Welkom door algemeen directeur VRR en Voorzitter VRR

De heren Van Belzen, Oskam en Wagner evenals mw. Attema hebben zich afgemeld voor de thematische bijeenkomst. Dhr. Lamers wordt vergezeld door dhr. Stam (wethouder gemeente Schiedam).

Na het algemene welkomwoord, geeft dhr. Littooi aan dat de themabijeenkomst Waterveiligheid is gekozen op verzoek van de leden van het Dagelijks Bestuur en specifiek mw. Salet, vanwege haar waterportefeuille binnen de VRR. Het laatste uur is gereserveerd voor een terugkoppeling van de leden van de taskforce Terrorismegevolgbestrijding aan de leden van het Algemeen Bestuur.

Waterveiligheid en de bescherming tegen (hoog)water is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van waterschappen, gemeenten en de veiligheidsregio's. De bescherming tegen (hoog)water kent drie invalshoeken: preventieve maatregelen, ruimtelijke maatregelen en een goede crisisbeheersing. Doel van de bijeenkomst is een gezamenlijk beeld te krijgen van de opgave waar de gemeenten, waterschappen en de VRR de komende jaren voor staan op het gebied van waterveiligheid. De sprekers die zijn uitgenodigd (vanuit Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden, Rijkswaterstaat, hoogheemraadschap en gemeente Rotterdam) maar ook de leden van het Algemeen Bestuur worden in deze bijeenkomst in de gelegenheid gesteld om aanvullingen op dit beeld te geven. Als VRR zien we dat de hulpvraag om ons heen gaat veranderen. Zo is in het nieuwe VRR beleidsplan o.a. opgenomen dat de hulpvraag in de regio anders wordt de komende jaren als gevolg van maatschappelijke, bestuurlijke en technologische ontwikkelingen. Ook klimatologische veranderingen (zeespiegelstijging en het frequenter voorkomen van extreem weer) en de grote afhankelijkheid van elektrische voorzieningen en drinkwater hebben hier invloed op. Als gevolg van bovengenoemde ontwikkelingen is het noodzakelijk dat de VRR zich nadrukkelijker gaat voorbereiden op nieuwe vormen van crises, zoals terrorismegevolgbestrijding, uitval van vitale infrastructuur, cyberaanvallen, overstromingen en wateroverlast.

De voorzitter heet de bestuursleden en de aanwezigen welkom bij de thematische bijeenkomst. De voorzitter licht toe dat voor gemeenten het een uitdaging is om te zorgen voor een klimaatbestendige inrichting, zodat ze beter opgewassen zijn tegen te veel (hoosbuien en overstromingen) of te weinig water (droogte en hittestress). De urgentie om hiermee aan de slag te gaan, of nadere stappen te zetten, is groot, gezien de toenemende klimaatveranderingen.

2. Waterveiligheid in perspectief – wat komt er op ons af?

Hans Oosters, dijkgraaf van Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard en Annemarie van Daalen, directeur Risico- en Crisisbeheersing VRR, geven achtereenvolgens een inleiding op het thema waterveiligheid en welke opgave er ligt voor de gemeenten, waterschappen en de VRR.

Dhr. Oosters licht toe welke ambitie de waterschappen hebben voor de komende jaren. Mw. Van Daalen bespreekt de diverse verantwoordelijkheden van de VRR in het kader van 'meerlaagsveiligheid'. Meerlaagse veiligheid heeft betrekking op laag 1 (preventie, de dijken), laag 2 (ruimtelijke ordening), laag 3 (crisisbeheersing). De VRR bevindt zich op dit moment nog in de verkennende fase ten aanzien van haar rol met betrekking tot laag 2. Ze vraagt in het bijzonder aandacht voor de impactanalyse die vanaf 2018 onder leiding van de VRR wordt uitgevoerd.

3. Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden – Voorkeursstrategie waterveiligheid

Mw. Konterman, werkzaam bij Rijkswaterstaat, programmamanager Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden geeft een toelichting op de opgave waarvoor de regio Rotterdam-Rijnmond staat, op basis van het nationaal Deltaprogramma.

4. Verbeterstrategie crisisbeheersing bij overstromingen

Dhr. Van Barneveld, adviseur gemeente Rotterdam en lid van het Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden richt zich op de verbeterstrategie crisisbeheersing. In 2015 is een case study uitgevoerd naar overstromingsrisico's in Rotterdam-Noord. De

leerpunten die hieruit naar voren zijn gekomen, worden meegenomen in de opgave die de veiligheidsregio heeft voor de andere gebieden.

5. Discussie

Mw. Salet geeft als portefeuillehouder waterveiligheid binnen de VRR en vertegenwoordiger van het Algemeen Bestuur in het Samenwerkingsverband Dijkkring 14-15-44 een introductie. Gemeenten worden gevraagd om in de komende jaren, samen met o.a. de veiligheidsregio, waterschappen en de provincie, een 'stress-test' uit te voeren om in kaart te brengen wat de impact is van wateroverlast (hevige regenbuien), hitte, droogte en overstromingen en wat mogelijke maatregelen kunnen zijn. Door de specifieke kennis van gemeenten - van integrale gebiedsontwikkeling en (stedelijk) waterbeheer - spelen zij een belangrijke rol in het verbinden van opgaven ten aanzien van water, klimaat en ruimtelijke ordening. Mw. Salet benadrukt dat al deze kennis die bij gemeenten voorhanden is, hard nodig is om de impact van een overstroming te kunnen duiden en een gezamenlijk beeld van de risico's binnen de hele regio te realiseren. Zo is binnen gemeenten belangrijke informatie voorhanden over bijvoorbeeld waar zich verminderd zelfredzamen bevinden en welke kwetsbare objecten er in de gemeente zijn die mogelijk bij een overstroming kunnen worden getroffen. De aanwezigen gaan in drie groepen uiteen en behandelen drie stellingen over dilemma's die spelen rondom de voorbereiding op en de gevolgbestrijding van (hoog)water.

6. Conclusie

In groepsverband zijn drie stellingen besproken waarbij de rode draad is dat de VRR wel degelijk een rol heeft die verder gaat dan de primaire inrichting van de crisisbeheersing. Kort gezegd is het meer dan de derde laag van meerlaagse veiligheid bij overstromingsrisico's. Het gaat erom met elkaar samen te werken, zij die de kennis hebben ten aanzien van water, klimaat en ruimtelijke ordening vooral te faciliteren, de VRR als regisseur en coördinator van alle kennis van waterveiligheid en als dusdanig een rol spelend in het Deltaprogramma.

Dr. Littooijs geeft een korte samenvatting van de 'opbrengst' van dit deel van de themabijeenkomst. De bijeenkomst heeft bijgedragen aan het gezamenlijk in beeld brengen van de opgaven waar de gemeenten, waterschappen en de VRR de komende jaren voor staan op het gebied van waterveiligheid.

7. Terugkoppeling taskforce Terrorismegevolgbestrijding

Het laatste uur van de thematische bijeenkomst wordt benut om het Algemeen Bestuur te informeren over de resultaten van de verkenning van de Taskforce Terrorismegevolgbestrijding. Tijdens de thematische vergadering van het Algemeen Bestuur van 1 februari 2017 over Terrorismegevolgbestrijding is de terroristische aanslag Brussel/Zaventem besproken. Daaruit volgde de onderzoeksvraag: hoe verhoudt het gezag van lokale burgemeesters zich tot dat van de voorzitter VRR in geval van een aanslag dan wel dreigingssituatie in een andere gemeente dan Rotterdam. De in het Dagelijks Bestuur van 29 mei 2017 opgerichte taskforce Terrorismegevolgbestrijding is met deze vraag aan de slag gegaan. De taskforce bestaat uit de 1e en 2e plv. voorzitter VRR (mw. Salet, dhr. Lamers) en dhr. Van de Stadt, vertegenwoordiging van politie en justitie, gemeente en interne experts en stond onder begeleiding van dhr. Zannoni van het COT.

De gespreksnotitie taskforce Terrorismegevolgbestrijding van het COT 'Bestuurlijke samenwerking bij (dreigend) terrorisme in de regio Rotterdam Rijnmond', wordt in de vergadering ingebracht. Binnen de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond worden hiermee afspraken gemaakt en de eerste belangrijke stappen gezet voor afstemming, samenwerking en burenhulp in geval van terrorisme incidenten in de regio. Dhr. Lenssen, voorzitter Planningsstaf Dreiging en Terrorismegevolgbestrijding, leidt het onderwerp in, waarna een terugkoppeling van de Taskforce wordt verzorgd, onder begeleiding van dhr. Littooijs.

Daarnaast komt artikel 39 Wet Veiligheidsregio's aan bod over de bevoegdheid van de voorzitter veiligheidsregio om bij uitsluiting toepassing te geven aan openbare ordehandhaving, brandweergezag, opperbevel bij rampen en gezag hulpverleningsdiensten bij crisis en rampen van meer dan plaatselijke betekenis (bovenlokale opschaling).

De Algemeen Bestuursleden nemen kennis van de uitwerking van de taskforce en nemen de gespreksnotitie met een set 'samenwerkingsafspraken' met voorbeelden, een bijlage met wettelijk kader en een zakkaartje dankbaar in ontvangst. Het is een weergave van de 'informele' werkwijze tussen burgemeesters onderling of voorzitter veiligheidsregio. En beantwoordt de vragen: Wat kan een burgemeester verwachten, wie is aan zet en welke rol van de burgemeester is aan de orde (burgervader/-moeder, beslisser als in de rol van opperbevelhebber, gezagvoerder brandweer/ Regionale Ambulancevoorziening, handhaver openbare orde en veiligheid, strateeg, collegiaal bestuurder en boegbeeld in de media). De opbrengst van de taskforce zal worden gedeeld op landelijk niveau en de algemeen directeur VRR zal het inbrengen bij het Livingstone-overleg. De Algemeen Bestuursleden hebben de mogelijkheid gekregen in te schrijven op een table top om verder te oefenen met terrorismegevolgbestrijding in 2018.

Tot slot wordt verwezen naar de voorgestelde vervolgtrajecten om de nadere uitleg over concretisering van de bovenlokale opschaling bij crisis coördinatie en de nadere afstemming tussen de algemene kolom en de functionele kolom bij crisis en rampen te agenderen.

11. Afsluiting themabijeenkomst door Arjen Littooi

Dr. Littooi bedankt alle sprekers voor hun bijdragen. Ook wordt het hoogheemraadschap bedankt voor het gastvrije ontvangst.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 13 december 2017.

Mr. Drs. A. Littooi
secretaris

Ing. A. Aboutaleb
voorzitter